

BETÆNKNING

Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut senest i 2017 at søge dialog med kommunerne om behovet og muligheden for at etablere en særlig rådgivningstjeneste for ældre. Resultaterne af dialogen med kommunerne og de videre påtænkte tiltag og finansieringsmuligheder omkring at styrke rådgivningen for ældre skal seneste til FM 2018 skriftligt afrapporteres til Inatsisartut.

(Fremsat af Medlem af Inatsisartut Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit)

Afgivet til forslagets 2. behandling

Familie- og Sundhedsudvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Martha Lund Olsen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kuko, Atassut, næstformand

Medlem af Inatsisartut Laura Tàunâjik, Siumut

Medlem af Inatsisartut Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Jess Svane, Siumut

Medlem af Inatsisartut Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Kelly Berthelsen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen, den 2. maj 2017 under FM2017 nærmere gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslaget er et beslutningsforslag om at pålægge Naalakkersuisut til at søge dialog med kommunerne om en mulig etablering, herunder tilhørende finansiering, af en rådgivningstjeneste for ældre. Forslaget har til formål at afhjælpe den manglende rådgivning af de ældre, hvad angår sundhed, kost og motion, pensionsforhold, boligforhold, arbejdsmarkedstilknytning, og påvirkning af og indførsel af ny teknologi i de ældres dagligdag, m.m.

Som opfølgning på dialogen med kommunerne skal Naalakkersuisut senest til FM 2018 sende en skriftlig afrapportering til Inatsisartut om resultaterne.

1. behandling af forslaget i Inatsisartut

Til førstebehandling fremførte Naalakkersuisut, og ordførerne fra Siumut, Inuit Ataqatigiit, Demokraterne og Partii Naleraq alle støtte til forslaget.

Med henblik på en nærmere vurdering af forslaget blev det henvist til nærmere vurdering i Familie- og Sundhedsudvalget.

Udvalgets behandling af forslaget

Familie- og Sundhedsudvalget konstaterer, at man under 1. behandlingen også kom ind på behovet for en egentlig ældretalsmand. Da denne problemstilling ligger udenfor ordlyden af nærværende forslag, så vil udvalget ikke i denne sammenhæng gå nærmere ind på dette behov.

Med en anerkendelse af det kommunale selvstyre og kommunernes mulighed for at organisere deres ældreservice, så kan udvalget ikke udelukke, at der ses at kunne være behov for en generel styrkelse af rådgivning og service for ældre landet rundt.

Den demografiske udvikling betyder, at vi bliver flere og flere ældre.

Politisk er der i udvalget fokus på, at der sker en generel styrkelse af, og udvikling af vores velfærdssamfund.

Forholdene for ældre og alderspensionister har jævnligt været gjort til genstand for politiske debatter og behandlinger i Inatsisartut. Der har været interesse for at sikre, at de ældre længst mulig tilknyttes arbejdsmarkedet, således at der i videst mulig omfang kan gøre brug af de ældres opbyggede erfaringer og kompetencer til gavn for de enkelte, og for samfundet som helhed. Vi ønsker, at vores ældre skal have mulighed for at kunne bo længst mulig i eget hjem, mens vi samtidig skal kunne tilbyde omsorg, ældreboliger, pasning, sundhed og støtte til ældre tilpasset den enkeltes behov. De ældres behov og forhold er meget individuelle, og vi forsøger til stadig at få vores velfærdssystem og vores velfærdsyder til at matche med behovene. Vi gør forsat teknologiske fremskridt med indførelse af IT- baseret kommunikation og løsninger, men er man ikke opvokset med den nye teknologi, så kan der være behov for særlig opmærksomhed.

Pensionsalderens indtræden er for mange ældre begyndelsen på en ny epoke, og kan i sig selv give særlige overvejelser og spekulationer. Hvad er mulighederne for at fastholde tilknytning

til arbejdsmarkedet, hvorledes er ens pensionsforhold, hvordan sikres de bedste sundhedsydelse, og hvilke støttemuligheder eksisterer omkring bolig og hjemmehjælp? Spørgsmålene kan være mange, og udvalget anerkender et stigende behov for, at rådgivning og velfærdsservice også for ældre bør have en særlig opmærksom, hvorefter udvalget støtter, at Naalakkersuisut indleder en konstruktiv dialog med kommunerne herom.

Udover indtræden af pensionsalder, så giver en fremskreden alder løbende og individuelle udfordringer. Der kan være behov for at søge særlig rådgivning og viden om sundhed, ernæring, genoptræning og motion tilpasset ældre, så en rådgivningstjeneste kunne tjene mange forhold og udfylde mange behov.

Udvalget finder omkring den videre proces med forslaget anledning til at opfordre til, at der tilsvarende søges dialog med eksisterende ældreforeninger, således at der derved sikres viden og indsigt i de ældres behov omkring rådgivning og velfærdsservice. Forslaget rettet sig mod de ældre, så det er vigtigt at disse inddrages i den videre proces.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts Forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagens begrundelse.

Beskrivelsen af de økonomiske konsekvenser ved det videre arbejde omkring forslaget er anført til at være ¼ AC-årsværk, hvilket udvalget har taget til efterretning.

Udvalget ser frem til at modtage den endelige afrapportering, herunder forslag til behovsbestemte finansieringsmodeller omkring de videre tiltag. Den videre dialog med kommunerne anses tillige at kunne afdække og beskrive, hvorledes de enkelte kommuner har organiseret og håndteret deres ældreservice.

Udvalgets indstillinger

Et **enigt** udvalg indstiller forslaget til vedtagelse af Inatsisartut i den foreliggende form.

Med disse kort bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal Familie- og Sundhedsudvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Martha Lund Olsen,
Formand

Mala Høy Kuko,
Næstformand

Laura Tàunâjik

Mimi Karlsen

Jess Svane

Debora Kleist

Kelly Berthelsen